

Täysistunto

Keskiviikko 5.12.2018 klo 14.01—16.36

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain, tuloverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 257/2018 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

16.04 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esittelen eduskunnalle esityksen yhteisöjen tulolähteiden yhdistämisestä.

Tämä on asia, josta on puhuttu jo vuosia. Tätä on toivottu vuosia yrittäjäkentässä. 2000-luvun alussa tulolähteiden poistamista kannatti muun muassa tuloverotuksen kehittämissyöryhmä, vuonna 2002, ja myöskin elinkeinoverotuksen asiantuntijaryhmä vuonna 13. Eli kun meillä on tämä nykyinen tulolähdejako, se aiheuttaa tilanteita, joissa yhteisölle syntyy toiseen tulolähteeseen verotettavaa tuloa samaan aikaan kun toisen tulolähteen tulos on tappiollinen. Verorasitus nousee tällöin suuremmaksi kuin sen kokonaistulon perusteella laskettuna kuuluisi olla. Tämän tyyppisten ongelmien takia ja sitä kautta, että jos ongelmat pystytään korjaamaan, yrittäjyyden tukemiseen ja sen edellytysten parantamiseen tähdäten tämä esitys on tehty. Tämä käynnistettiin 2016 budjettineuvotteluissa sovitun linjauksen mukaisesti, ja on tehty pitkä virka- ja asiantuntijatyö valmistelussa.

Hallituksen esityksen mukaan yhteisölle lasketaan kahden erillisen tulolähteen tulon asemasta yleensä vain yksi, elinkeinotulolähteen verotettava tulo. Yhteisön verotuksessa sovelletaan elinkeinoverolakia. Maatalous muodostaa edelleenkin erillisen tulolähteen. Tämä muutos koskee tavallisimpia yhteisömuotoja, kuten osakeyhtiöitä, osuuskuntia ja säästöpankkeja.

Muutos ei koske eräitä sellaisia yhteisöjä, joiden varsinainen tarkoitus on muu kuin elinkeinotoiminta tai muu taloudellinen toiminta. Esimerkiksi asunto-osakeyhtiöiden, yleishyödyllisten yhteisöjen ja julkisyhteisöjen verotuksessa sovellettaisiin nykyiseen tapaan tuloverolakia.

Arvoisa puhemies! Minä olen tästä esityksestä erityisen tyytyväinen. Kuten viittasin alussa, tätä on yrittäjäkentästä pitkään toivottu. On ollut itselleni tärkeä tavoite, että tämä saadaan maaliin, ja vielä ehditään hyvin tämän eduskuntakauden aikana tämä kokonaisuudessaan sinetöidä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 126/2018 vp

16.07 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä varsinkin aika pitkäksi venyneen ulkomaanmatkan jälkeen. Tämä on tervetullut uudistus kaikkien mielestä, ja se yksinkertaistaa yritystoimintaa ja myöskin sen verotusta.

Tavoitteenahan oli alun alkaen tulolähdejaon poistaminen, tai sellaisena siitä on puhuttu jo useamman vuoden, mutta tarkkaan ottaen kaikki tulolähteet säilyvät edelleen. Siinä suhteessa verotuksen yksinkertaistaminen ei ole täysin onnistunut. Verotus muuttui joissain tilanteissa jopa aikaisempaa monimutkaisemmaksi, mutta tulolähdejakoa kuitenkin muutetaan osakeyhtiön ja eräiden muiden yhteisöjen kohdalla siten, että tulos verotetaan aiempaa useammin kokonaan EVL-tulolähteessä. Tämä on erityisen merkittävää siltä osin, että aikaisempi korkovähennysrajoitus, joka myöskin on täällä ollut korjattavana, jossa onnistuttiin vain osittain, sulki pois kiinteistösijoittamisen vain ja ainoastaan siitä syystä, että sitä verotettiin TVL:n eikä EVL:n mukaisesti, mikä tarkoitti sitä, että suomalaiset ostoskeskukset olivat ulkomaisten kiinteistösijoittajien rahastusautomaatteja. Tältäkin osin parannus on ilmeinen.

Keskeiset muutokset tässä hallituksen esityksessä liittyvät arvopaperisijoituksiin ja kiinteistösijoitustoimintaan. Valiokunta varmastikin vielä tutkii huolellisesti sen, että vaikka on ehdottoman perusteltua se, että liiketoiminnan voitot ja tappiot voidaan tasata keskenään, niin on mahdollisuus verosuunnitteluun, jolloin sijoitusvarallisuutta siirretään yksityisomaisuudesta osakeyhtiön nimiin. Tätä voitaisiin joissain tilanteissa rajata Ruotsin mallin mukaan siten, että ei saisi vähentää myyntitappioita silloin, kun omaisuutta myydään lähipiirille tai etuyhteydessä oleville. Tätä varmaankin valiokunta aiheellisesti tutkii. Myöskin kiinteistösijoitustoimintaan liittyy tällainen verosuunnittelun mahdollistava kannustin, jos yksityisomaisuutta siirretään osakeyhtiön nimiin.

Mutta näillä pienillä varaumilla tämä on kannatettava asia, joskin tietenkin, kun tästä joka tapauksessa aiheutuu Verohallinnolle valtava urakka, voisi kysyä, mikseivät maatalouden tulolähde ja henkilöyhtiöt olisi sitten samalla vaivalla tulleet tähän uudistukseen mukaan. Sen sijaan yleishyödyllisten yhteisöjen rajaaminen ulkopuolelle on perusteltua.

16.10 Eero Suutari kok: Arvoisa puhemies! Todellakin tämä on tervetullut muutos yhteisöjen verotuksessa. Nykyinen yhteisöjen tulolähteiden jako verotuksessa on poikkeus kansainvälisesti, ja me olemme siinä erityisessä asemassa, jolloin verotus on siltä osin kuin tulee tuottoja myös kovempi kuin kilpailijamaissa. Tämähän ei koske muita kuin yhteisöjä, eli osakeyhtiöitä ja siihen rinnastettavia yhteisöjä, joita yhteisöverotus yleensäkin koskee, ja ei siis muita verotettavia elinkeinotoimintoja.

Tässä on yksi sellainen hankaluus vielä jäämässä, kun tänne tuotiin uusi omaisuuslaji, joka on yrityksen sellainen omaisuus, joka ei suoranaisesti liity yrityksen liiketoimintaan. Sen verokohtelussa käytännössä, koska poistoja ei siinä käytännössä hyväksytä, sen myyntivoitot kyllä tulevat olemaan verollisia aina mutta myyntitappiot eivät tule olemaan, eli siinä jää sellainen yksipuolisuus voimaan. Mutta tämä on kaiken kaikkiaan hyvä uudistus.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.